

До 80-річчя від дня народження українського режисера

документального кіно Л. А. Анічкіна

У кінематографічному доробку режисера Леоніда Анатолійовича Анічкіна нараховується близько 60 науково-документальних фільмів. Кінокартини, відзняті режисером, охоплювали різні галузі народного господарства: зварювання вибухом, будівництво мостів, селекцію рослин, прогнозування погоди тощо. З першим “політичним потеплінням” режисер реалізує своє бажання зануритися в минуле і у 1986 році знімає фільм “Обличчя на полотні” про життя і наукову діяльність академіка Дмитра Яворницького. У кінофільмі “Жива легенда століть” (1989) йдеться про достовірну історію та легенди острова Хортиця, де кілька століть існувала Запорізька Січ. У 30-хвилинному фільмі чимало цікавих фактів про устрій, господарювання, побут, а головне – про військові подвиги запорожців.

В своїх стрічках середини 1990-х років режисер робить спробу реабілітувати українську інтелігенцію часів “розстріляного відродження”, з головою занурившись в недоступні раніше архіви і розкриваючи механізм дії пекельної машини, що знищувала інтелектуальну еліту. Фільми про Михайла Драй-Хмару, Леся Курбаса, Миколу Куліша, Миколу Зерова, Остапа Вишню, Михайла Грушевського, Симона Петлюру, репресованих жінок – це безцінний вклад в розвиток українського кінематографії.

До 80-ти річчя від дня народження українського кінорежисера Л. А. Анічкіна пропонуємо ознайомитись з фільмографією митця, роботи якого зберігаються в Центральному державному кінофотофоноархіві України ім. Г. С. Пшеничного.

ФІЛЬМОГРАФІЯ РЕЖИСЕРА Л. А. АНІЧКІНА

1. У ПОЛІГРАФІСТІВ УКРАЇНИ. Кінофільм, 1967. Арх. № 4758. Київнаукфільм.

Фільм про сучасну індустріальну технологію випуску масових книжкових видань – від набору до виходу готової продукції. Виробничі процеси на Київській і Харківській книжкових фабриках, Київській фабриці кольорового друку.

2. НАУКА – ВИРОБНИЦТВУ. Кінофільм, 1971. Арх. № 5531. Київнаукфільм.

Промислова виплавка металу в плазмово-дуговій печі, спроектованій науковцями Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона АН УРСР. Автоматична система управління, розроблена в Інституті кібернетики АН УРСР, керує хіміко-технологічними процесами на Дніпродзержинському хімічному комбінаті. Науковці за роботою в науково-дослідному відділі Київського заводу “Точелектроприлад” ім. Комсомолу України. Про впровадження науки у виробництво розповідають (синхр.) доктори технічних наук В. І. Лакомський та Л. С. Ситников, доктор фізико-математичних наук В. І. Іваненко.

3. ВАШ ХОД, ЭВМ! Кінофільм, 1973, 2 ч. Арх. № 6790. Київнаукфільм.

Про використання ЕОМ у колгоспах ім. В. І. Леніна Таращанського району Київської області та Овідіопольського району Одеської області. Показані голови колгоспів С. І. Онопрієнко і Б. І. Семашко. Про використання ЕОМ в сільськогосподарському виробництві розповідає (синхр.) завідувач кафедрою управління Одеського сільськогосподарського інституту, доцент І. Г. Ушачов.

4. ВАРТОВІ ПОГОДИ. Кінофільм, 1975, 5 ч. Арх. № 7088. Київнаукфільм.

Про вчених-метеорологів, їхню роботу з пізнання таємниць природи. Відображено історію метеорології, міжнародне співробітництво вчених різних

країн. Центр моделювання погодних явищ у м. Обнінськ (Московська область, РРФСР). Показано І. Д. Папніна, Є. К. Федорова, Е. Т. Кренкеля, О. Ю. Шмідта, Є. П. Борисенкова, М. А. Петросянца.

5. МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РСР. Кінофільм, 1976, 2 ч. Арх. № 7286. Київнаукфільм.

Про розвиток машинобудування в Україні та його спеціалізацію. Виробничі процеси в цехах Новокраматорського машинобудівного заводу ім. В. І. Леніна, Харківського турбінного заводу ім. С. М. Кірова, Запорізького трансформаторного заводу, Ворошиловградського тепловозобудівного заводу ім. Жовтневої революції, Львівського автобусного заводу ім. 50-річчя СРСР, Київського авіаційного виробничого об'єднання ім. 50-річчя Жовтня та ін.

6. ГЕОГРАФІЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНСЬКОЇ РСР ЗОНИ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ. Кінофільм, 1978, 2 ч. Арх. № 12558. Київнаукфільм.

Навчальний фільм про зональну спеціалізацію сільського господарства України. Сільськогосподарські, меліоративні роботи, лов риби. Показано тваринницькі комплекси, птахоферми, тепличний комбінат, виробничі процеси на консервному заводі.

7. ТРАНСПОРТ УКРАЇНСЬКОЇ РСР. Кінофільм, 1979, 2 ч. Арх. № 7572. Київнаукфільм.

Фільм про єдину транспортну систему УРСР, виникнення й ефективність роботи різних видів транспорту.

8. СКІЛЬКИ КОШТУЄ ВРОЖАЙ. Кінофільм, 1984, 2 ч. Арх. № 9887. Київнаукфільм.

У фільмі на прикладі колгоспів “Комуніст” та “Шлях до комунізму” (Миколаївська область), ім. М. І. Калініна (Запорізька область) йдеться про переваги використання методу бригадного підряду в сільському господарстві. Сільськогосподарські роботи на полях колгоспів. Підготовка техніки. У кадрі –

голова колгоспу “Комуніст” І. О. Семиліт та бригадир, Герой Соціалістичної Праці В. М. Махно, голови колгоспів “Шлях до комунізму” Я. П. Іпатенко, ім. М. І. Калініна В. К. Бутенко, ім. С. М. Кірова (Миколаївська область), Герой Соціалістичної Праці М. М. Рябошапка.

9. ОБЛИЧЧЯ НА ПОЛОТНІ. Кінофільм, 1986, 2 ч. Арх. № 10485. Київнаукфільм.

Фільм розповідає про дружбу та творчу співпрацю художника І. Ю. Репіна та історика, археолога, етнографа Д. І. Яворницького. Використані матеріали Дніпропетровського історичного музею імені академіка Д. І. Яворницького та музею І. Ю. Репіна.

10. ЗАЧАРОВАНЕ КОЛЕСО ЖИТТЯ. Кінофільм, 1988. Арх. № 11045. Київнаукфільм.

Про українського самобутнього художника О. Ф. Семерню: за роботою, на виставці, вдома, дає інтерв'ю.

11. ПРЕКРАСНЕ – ЯВИСЬ! Кінофільм, 1988, 2 ч. Арх. № 11146. Київнаукфільм.

Вірші українського поета П. Г. Тичини читає письменник С. В. Тельнюк. Види м. Чернігова. Використано архівні фотодокументи.

12. ЖИВА ЛЕГЕНДА СТОЛІТЬ. Кінофільм, 1990, 2 ч. Арх. № 11552. Київнаукфільм.

Видовий фільм про державний історико-культурний заповідник на острові Хортиця.

13. ДРАЙ-ХМАРА. ОСТАННІ СТОРІНКИ. Кінофільм, 1990, 3 ч. Арх. № 11555. Київнаукфільм.

Про останні роки життя українського поета і літературознавця М. П. Драй-Хмари проведенні на Калимській каторзі. Про батька розповідає його донька О. М. Драй-Хмара Амер.

14. ШЛЯХАМИ ЗАХАРА БЕРКУТА. Кінофільм, 1990, 2 ч. Арх. № 11551. Київнаукфільм.

В фільмі розкривається ідейно-художній зміст історичної повісті І. Франка “Захар Беркут”, дається психологічна характеристика головних героїв та Тухольської громади, показана її роль у боротьбі з монгольсько-татарськими завойовниками.

15. МОЯ АДРЕСА: СОЛОВКИ. ПАСТКА. Кінофільм, 1991, 2 ч. Арх. № 11579. Київнаукфільм.

Про останні роки життя українського театрального режисера О. С. Курбаса. Показано Спасо-Преображенський монастир, Вознесенський скит, Анзерську церкву на Соловецьких островах (РРФСР). Використано архівні кінофотодокументи.

16. МОЯ АДРЕСА: СОЛОВКИ. ТЯГАР МОВЧАННЯ. Кінофільм, 1991, 2 ч. Арх. № 11580. Київнаукфільм.

Про останні роки життя українського письменника М. Г. Куліша. Показано Жовтневий палац у м. Києві, будівлю Держпрому в м. Харкові, Соловецький державний історико-архітектурний музей-заповідник (РРФСР). Використано архівні кінофотодокументи.

17. ПЕРЕХРЕСТЯ ОДНОГО РОДУ. Кінофільм, 1992, 2 ч. Арх. № 12607. Київнаукфільм, кіновідеостудія “Нотабене”.

Історично-публіцистичний фільм про нащадків останнього гетьмана Лівобережної України Кирила Розумовського. Показано тематичну добірку портретів, документів, картин. Знято нащадка С. Г. Перовську, історичні місця, пов'язані з родиною Розумовських. Використано матеріали ЦНБ ім. В. І. Вернадського та Державного історико-культурного заповідника на острові Хортиця.